

Zaaknummer: 495438

Ontwerp-programmabegroting RUD 2016

Datum	5 mei 2015
Behandelaar	Frans van der Veen afdeling Bouwen en Wonen 0593 53 92 10
Portefeuillehouder	Burgemeester Baas
Besluitvormend orgaan	Gemeenteraad
Overleg gepleegd met	☒ financieel adviseur AZ: Henk Heijnen ☐ personeelsconsulent AZ ☐ medewerker bestuur en juridische zaken AZ ☐ afdeling ☐ naam medewerker ☐ inspraak/adviesorgaan

Financiële gevolgen

Exploitatielasten	€ 811.023 (te verwerken in de begroting 2016)
Investering	€ 50.000 (incidenteel, te verwerken als mutatie in de voorjaarsnota 2015)
Kapitaallasten	€ X

Vervolgprocedure

- N.v.t.

Toelichting

Inleiding

Het Dagelijks Bestuur (DB) van de Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUD) heeft in zijn vergadering van 30 maart 2015 de ontwerp-programmabegroting voor 2016 vastgesteld.

Het DB is voornemens om de begroting op 29 juni 2015 definitief vast te stellen. Voordat het DB daartoe overgaat stelt het de gemeenteraden en de provinciale staten in de gelegenheid om uiterlijk 5 juni 2015 een schriftelijke zienswijze in te dienen op de begroting.

Drentse Maat

Op 1 januari 2014 is de RUD operationeel geworden en voert met ingang van die datum voor de Drentse gemeenten en de provincie het “milieubrede takenpakket” uit. Dit pakket omvat de beoordeling van alle milieuvergunningaanvragen en milieumeldingen, het milieutoezicht- en handhaving, alle bodemtaken en alle milieuspecialismen (advisering over bijvoorbeeld lucht, geluid en externe veiligheid).

De gemeenten en de provincie zijn naast opdrachtgevers ook, door middel van een gemeenschappelijke regeling, samen eigenaar van de RUD. Bij de oprichting van de RUD is bestuurlijk afgesproken dat de partners zoveel mogelijk af willen van verschillen in de uitvoering, onder andere om bedrijven een gelijk speelveld (“level playing field”) binnen de provincie te bieden en omdat de RUD dan efficiënter kan werken.

Om hier invulling aan te geven is bestuurlijk besloten dat de RUD vanaf 1 januari 2016 gaat werken volgens een voor alle opdrachtgevers uniform minimaal uitvoeringsniveau, de ‘Drentse Maat’. De Drentse Maat moet er verder voor zorgen dat de RUD niet onnodig zwaar wordt opgetuigd, maar is toegesneden op de Drentse milieuproblematiek.

De Drentse Maat vormt het minimale uitvoeringsniveau waaraan iedere partner zich conformeert en wordt daarom gezamenlijk vastgesteld door alle partners. De Drentse Maat vormt per 2016 ook de basis voor de bekostiging van de RUD. De begroting voor 2016 is daarom gebaseerd op de Drentse Maat.

Bestuurlijke besluitvorming Drentse Maat

Kwaliteitsscenario's

Onder aansturing van de ambtelijke opdrachtgevers is samen met de RUD vorm gegeven aan de Drentse Maat. Voor de Drentse Maat zijn drie kwaliteitsscenario's uitgewerkt. De scenario's onderscheiden zich op kwaliteit en prijs. Hierbij kan onder andere aan de volgende verschillen worden gedacht:

- de actualisatiefrequentie van omgevingsvergunningen;
- de frequentie voor het uitvoeren van milieucontroles;
- de mate waarin wordt toegezien op bodemactiviteiten.

De scenario's zijn op 16 december 2014 aan de opdrachtgevers gepresenteerd en zijn kortweg als volgt te typeren:

- scenario A: hoog beschermingsniveau en daardoor laag risico, kleine kans op overtredingen en klachten;
- scenario B: gemiddeld beschermingsniveau en ingecalculerde risico's, gemiddelde kans op overtredingen en klachten;
- scenario C: laag beschermingsniveau en daardoor hoger risico, grotere kans op overtredingen en klachten.

Bestuurlijke bijeenkomst

Op 6 februari 2015 zijn de scenario's voor het eerst gepresenteerd aan de verantwoordelijke bestuurders van de gemeenten en de provincie. In aanvulling op de scenario's A, B en C, heeft de directeur van de RUD bij die gelegenheid inzichtelijk gemaakt dat scenario B **onder voorwaarden** ook kan worden gecombineerd met een extra taakstellende efficiency bezuiniging van maximaal tien procent op het uurtarief.

Een meerderheid van de bestuurders heeft aangegeven zich te kunnen vinden in de voorkeur voor scenario B, inclusief de tien procent efficiencytaakstelling. Hierbij is wel de kanttekening geplaatst, dat inzicht gegeven moet worden in de voorwaarden voor de efficiency. Dat inzicht heeft de directeur van de RUD gegeven, zie daarvoor de bijlage "*Voorwaarden efficiency korting RUD*".

Één van de voorwaarden betreft het 100 procent digitaal uitwisselen van informatie tussen gemeente en RUD. Aan die voorwaarde kan Midden-Drenthe op dit moment **niet** voldoen, omdat het milieu-archief niet digitaal is. Over dit punt wordt verderop in dit voorstel nader ingegaan.

Tweede bestuurlijke bijeenkomst

In onze vergadering van 3 maart 2015 hebben wij besloten om het bestuurlijke standpunt in te nemen, dat voor Midden-Drenthe de voorkeur uitgaat naar scenario B, inclusief de tien procent efficiencytaakstelling. In de bijlage "*Memo Drentse Maat*" wordt de Drentse Maat nader toegelicht en geeft ook de motivering voor de keuze voor scenario B. De bijlage "*notitie RUD over Drentse Maat*" (afkomstig van de RUD) geeft een veel gedetailleerdere toelichting op de Drentse Maat, maar bevat inmiddels verouderde informatie.

Op 6 maart 2015 heeft de tweede bestuurlijke bijeenkomst plaats gevonden. In dit overleg hebben de verantwoordelijke bestuurders kenbaar gemaakt, naar welk scenario de voorkeur van zijn of haar college uitgaat. De portefeuillehouder heeft namens Midden-Drenthe het bestuurlijke standpunt kenbaar gemaakt.

Tijdens het overleg is gebleken dat niet iedere partner dezelfde voorkeur heeft: acht partners hebben de voorkeur voor scenario B. Vijf partners hebben de voorkeur voor scenario C, met eventuele groei naar scenario B. De doorgroei naar scenario B zou daarbij in twee jaar gerealiseerd moeten zijn. Het opteren voor scenario C door de vijf partners leidt tot frictiekosten. Er worden namelijk minder diensten afgenomen, waardoor er een overcapaciteit aan personeel ontstaat. De kosten voor die overcapaciteit bedragen bijna € 300.000.

Compromisvoorstel

Op 30 maart 2015 heeft een vergadering van het DB plaats gevonden. Het vaststellen van de ontwerpbegroting was één van de agendapunten. Ook tijdens die vergadering bleven de meningen ongewijzigd verdeeld over het te kiezen uitvoeringsniveau.

Het DB heeft het niet op een stemming willen laten aankomen en heeft in plaats daarvan de Raad van Opdrachtgevers verzocht een compromisvoorstel uit te werken. De voorzitter van het DB heeft een eerste voorstel op 10 april 2015 aan de leden van het DB verstuurd.

De portefeuillehouder heeft de documenten ter kennisgeving in onze vergadering van 14 april jongstleden ingebracht. Wij hebben op grond van beide documenten nogmaals bevestigd dat scenario B het uitvoeringsniveau moet zijn voor onze dienstverlening.

Naar aanleiding van opmerkingen van een aantal partners heeft de voorzitter van het DB op 24 april 2014 een aangepast voorstel verstuurd (het voorstel, inclusief begeleidende brief is als bijlage bij dit voorstel gevoegd). Het compromisvoorstel is ten opzichte van het eerste voorstel fundamenteel gewijzigd. De wijziging houdt in dat **alle** partners nu meebetalen aan de hierboven genoemde frictiekosten, in plaats van dat alleen de vijf partners, die kiezen voor een lager niveau daarvoor opdraaien. Het voorstel is nadrukkelijk bedoeld als een discussiestuk, maar het mag duidelijk zijn dat wij niet wensen mee te betalen aan de frictiekosten.

Kortom, de definitieve Drentse maat is nog niet bestuurlijk vastgesteld. In de komende periode vinden over dit onderwerp nog (bestuurlijke) gesprekken plaats om consensus te bereiken over de exacte invulling van de Drentse maat. De voorliggende begroting is gebaseerd op **scenario B**. Definitieve besluitvorming over de Drentse maat kan mogelijk betekenen dat de bijdrage aan de RUD Drenthe wijzigt. Indien dit leidt tot een **verhoging** van de nu voorgestelde bijdrage, dan zal deze begrotingswijziging voor een zienswijze worden voorgelegd. In ieder geval is duidelijk dat onze bijdrage **lager** wordt (en in geen geval hoger zal zijn) dan de huidige bijdrage van 2015, ook als wij zouden moeten meebetalen aan de frictiekosten.

Begroting 2014 en 2015

De begrotingen van de afgelopen twee jaar waren gebaseerd op de financiële inzet, die iedere gemeente en de provincie zelf op 1 januari 2012 op het milieubrede takenpakket pleegde, minus tien procent. Die korting komt voort uit de afspraak dat de kosten voor het milieubrede takenpakket niet hoger zijn dan de eigen kosten, zoals die op 1 januari 2012 waren. De financiële inzet en dus de jaarlijkse bijdrage aan de RUD, bedroeg voor Midden-Drenthe de afgelopen twee jaren € 871.372. Na verrekening van de loon- en prijsstijgingen (twee procent per jaar over 2014 en 2015) zou de bijdrage voor 2016, zonder het invoeren van de Drentse Maat, € 906.575 bedragen.

Begroting 2016

Op grond van scenario B, inclusief de efficiencykorting, bedraagt vanaf 2016 onze jaarlijkse bijdrage voor de RUD € 811.023. Bij de berekening van deze bijdrage is eveneens rekening gehouden met een loon- en prijsstijging van tweemaal twee procent over de afgelopen twee jaren.

Per saldo betekent dit dat met de invoering van de Drentse Maat onze bijdrage per jaar met ruim tien procent verlaagd wordt. Hiermee wordt ruimschoots voldaan aan de taakstelling uit het coalitieakkoord, om de bijdrage voor de RUD (en andere gemeenschappelijke regelingen) met vijf procent te verlagen.

N.B.: in de gemeentelijke meerjarenbegroting staat voor 2016 een bijdrage aan de RUD van € 868.925 opgenomen. Die bijdrage is gebaseerd op de door de RUD zelf aangeleverde meerjarenbegroting. In die begroting is echter **geen** rekening gehouden met jaarlijkse loon- en prijsstijgingen. Dit betekent dat de bijdrage voor 2016 ten opzichte van onze eigen meerjarenbegroting met zeven procent omlaag gaat. Hiermee wordt nog steeds voldaan aan de taakstelling om vijf procent minder bij te dragen aan de RUD. Het restant van de besparing kan meegenomen worden in de bezuiniging op onze bedrijfsvoering.

Efficiencykorting

Aan scenario B is een **efficiencykorting** van tien procent gekoppeld. Die efficiency kan slechts **onder voorwaarden** behaald worden. Zoals hiervoor al aangegeven kunnen wij niet aan alle voorwaarden voldoen, omdat ons milieu-archief niet 100 procent digitaal is. Het gaat in totaal om zo'n 1.700 dossiers.

Nu met het digitaliseren een financieel voordeel behaald kan worden, hebben de afdelingen Bouwen en Wonen en Dienstverlening de afgelopen periode gezamenlijk onderzocht op welke wijze het milieu-archief voor 1 januari 2016 gedigitaliseerd kan worden. Het is duidelijk geworden dat het digitaliseren als een project weggezet moet worden om snel resultaat te boeken.

Het voorstel is om medewerkers uit de eigen organisatie samen met een deskundige externe het project uit te laten voeren. De inhuurkosten worden geraamd op € 50.000. Die kosten worden als **mutatie** verwerkt in de **voorjaarsnota**. Het is noodzakelijk om de investering voor het digitaliseren in 2015 te doen, omdat wij dan aanspraak kunnen maken op de efficiencykorting van tien procent. Het beschikbaar gestelde budget wordt dan toegevoegd aan het product 87158/34000 (Regionale Uitvoeringsdienst, Overige uitgaven).

Wij gaan er daarbij van uit dat de partners, die informatie niet 100 procent digitaal kunnen uitwisselen, niet in aanmerking komen voor de efficiencykorting. Wij zullen dit standpunt ook nadrukkelijk verwoorden op het moment dat er een definitief besluit over de Drentse maat genomen wordt. Het kan namelijk niet zo zijn partners die informatie niet 100 procent digitaal kunnen uitwisselen ook tien procent efficiencykorting krijgen. Ook die partners zullen daar een investering voor moeten doen.

Wij zijn tevens van mening dat de voorliggende begroting van de RUD erg scherp is neergezet. Het is de vraag of de RUD de efficiencykorting van tien procent daadwerkelijk weet te behalen. Het behalen van die korting is namelijk afhankelijk van een aantal factoren, waarop de RUD zelf geen of in ieder geval niet volledig invloed heeft. Te denken valt daarbij aan de tien procent prijsverlaging die van de gemeente Emmen en de provincie verlangt wordt.

Mocht de gecalculeerde efficiency niet behaald worden, dan zal dat ertoe kunnen leiden dat er een **financieel nadeel** ontstaat, dat door de partners opgevangen moet worden.

Zienswijze

De gemeenteraad heeft de gelegenheid om uiterlijk 5 juni 2015 een zienswijze op de begroting van de RUD in te dienen. Bij het opstellen van de begroting voor 2016 heeft het bedrijfsplan, zoals bij de oprichting van de Gemeenschappelijke Regeling aan de deelnemers is aangeboden, het uitgangspunt gevormd.

De begroting past in zijn totaliteit en voor wat betreft onze eigen bijdrage binnen de vastgestelde financiële kaders. De voorliggende ontwerpbegroting geeft **geen aanleiding** om een zienswijze in te dienen.

Jaarstukken 2014

In de DB-vergadering van 30 maart 2015 zijn de jaarstukken voor 2014 vastgesteld en ter kennisneming aan de gemeenten verstuurd. De stukken kunnen ter kennisneming naar de raad verstuurd worden.

Vervolg

Wij hadden uiterlijk 28 april 2015 een besluit moeten nemen over de ontwerpbegroting van de RUD, om de ontwerpbegroting voor de raadsvergadering van mei te kunnen agenderen. Wij hebben, als gevolg van de continue wijziging van standpunten van een aantal partners over de Drentse Maat, geen besluit kunnen nemen. In principe zou daarom de ontwerp-begroting niet behandeld kunnen worden in de raadsvergadering van mei.

Gelet op de **wettelijke termijn**, die is gekoppeld aan het indienen van een zienswijze op de ontwerpbegroting, is het noodzakelijk dat het stuk wel in de raadsvergadering van mei wordt behandeld. De ontwerpbegroting van de RUD wordt daarom rechtstreeks ingebracht in de raadsvergadering van mei. De raadscommissie is, ter voorbereiding op de raadsvergadering, middels een memo hierover geïnformeerd.

Wel/niet openbaar

Openbaar.